

**„Könyvelőkkel a duális képzésért”
című előadások**

**oktatási jegyzete
(útmutató a képzőhely-ellenőrzéshez és tanulóképzéshez)**

Budapest, 2018

Szerzők:

Balog Adrienn

Gibárszki Sándorné

Lektorálta:

Matlné Kisari Erika

Kiadja:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

A programajánlás kidolgozása az NFA-KA-NGM-3/2017. számú támogatási szerződés keretében valósult meg.

Tartalomjegyzék

1.	A képzőhelyé válás folyamata	6
1.1.	A gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi háttér, irányadó jogszabályok	6
1.2.	Fogalomtár	7
1.3.	A képzőhelyé válás lépései a vállalkozó szemszögéből	9
1.3.1.	A tanuló-szerződéses gyakorlati képzés megkezdésének feltételei	9
1.3.2.	Az együttműködési megállapodásos gyakorlati képzés megkezdésének feltételei	10
1.4.	Tanulók foglalkoztatásának feltételei (személyi, tárgyi, dokumentációs)	10
1.4.1.	Személyi feltételek	10
1.4.2.	A tárgyi eszközök	11
1.5.	Képzés jogszabályi feltételeinek vizsgálata, képzőhely-ellenőrzés (formái, vizsgálati szempontok, bemutatandó dokumentumok)	11
1.5.1.	Nyilvántartásba történő felvételi eljárás	11
1.5.2.	A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése	13
1.6.	Tanuló-elő-szerződés, tanuló-szerződés, vagy együttműködési megállapodás funkciója, tartalmi kritériumai	13
1.6.1.	A tanuló-elő-szerződés	13
1.6.2.	A tanuló-szerződés	13
1.6.3.	Együttműködési Megállapodás	16
2.	jogok és kötelezettségek a tanulóképzésben	18
2.1.	A tanulóképzéshez kapcsolódó kötelezettségek és jogok, (képzőnek, tanulónak)	18
2.1.1.	Gazdálkodó szervezet kötelezettségei a tanuló-szerződés megkötésével	18
2.1.2.	Gazdálkodó szervezet jogai a tanuló-szerződés megkötésével	18
2.1.3.	A tanuló kötelezettségei a képzés során	19
2.1.4.	A tanuló jogai a képzés során	19
2.2.	Tanulói juttatások és azok dokumentálása	19

2.2.1. Tanulói juttatások.....	19
2.2.2. Tanulói juttatások dokumentálása:	20
2.3. A tanulóképzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok.....	21
2.3.1. A tanuló bejelentése, kijelentése	21
2.3.3. Tanulószerződéssel járó adók, járulékok	22
2.3.4. Együttműködési megállapodás alapján járó pénzbeli juttatás és kötelezettség	22
2.4. A tanuló-előszerződés, a tanulószerződés, az együttműködési megállapodás, a kötés folyamata, módosítása, megszüntetése, felbontása	23
2.4.1. Tanuló-előszerződés	23
2.4.3. Együttműködési megállapodás	27
3. képzés költségeinek elszámolási lehetőségei.....	29
3.1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek, szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, teljesítésének módja.....	29
3.2. A gyakorlati képzési normatíva kiszámítása, felhasználhatósága, határidők.....	31
3.2.1. Gyakorlati képzési normatíva számítása szakképző iskolai képzés esetén	31
3.2.2. Hallgatói munkaszerződés	35
3.2.3. Saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával.....	37
3.3. Speciális esetekben alkalmazandó elszámolási lehetőségek	37
3.4. Szakképzési hozzájárulás elszámolása, visszatérítése.....	38
3.5. Egyéb szervek, szervezetekre vonatkozó szabályozás	41
4. Teljes körű adminisztrációs ismeretek.....	43
4.1. A tanulói juttatások átadásának adminisztrálása	43
4.2. A képzés költségeinek, illetve a normatíva elszámolásának adminisztrációs feladatai	44
4.3. A gyakorlati képzés dokumentálása	45

A 16 ÓRÁS ELŐADÁS ISMERETANYAG EGYSÉGEI

ISMERETANYAG MEGNEVEZÉSE	Javasolt óraszám
1. A képzőhelyé válás folyamata	4
2. Jogok és kötelezettségek a tanulóképzésben	4
3. Képzés költségeinek elszámolási lehetőségei	5
4. Teljes körű adminisztrációs ismeretek	3
Mindösszesen:	16

A programajánlás egészében az egyszerűség kedvéért a következő rövidítéseket használjuk:

- **Szt.:** 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- **Szht.:** 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésnek támogatásáról
- **Nkt.:** 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- **Tbj:** 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
- **Eat.:** 2011. évi CLVI. törvény egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról
- **Ákr.:** 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- **ISZHIR:** Internet Alapú Szakképzési Integrált Információs Rendszer
- **Szja:** 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- **KTM:** Kizárólag gyakorlati célt szolgáló célt szolgáló tanműhely

1. A KÉPZŐHELLYÉ VÁLÁS FOLYAMATA

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők legyenek tájékozottak a képzőhelyé válás folyamatában. Ismerjék meg gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi kereteket, a gyakorlati képzésben való részvétel feltételeit, a gyakorlati képzés ellenőrzésének folyamatát. Legyenek tisztában a gyakorlati képzésre vonatkozó alapfogalmakkal.

Ismeretanyag

1.1. A gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi háttér, irányadó jogszabályok

- 1999. évi CXXI. törvény a gazdasági kamarákról,
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésnek támogatásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról,
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
- 2011. évi CLVI. törvény egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról
- 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
- 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- 280/2011. (XII. 20.) kormányrendelet a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról
- 4/2002.(II. 26.) OM rendelet az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól

- 120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről
- 353/2017. (XI. 29.) Korm. rendelet a 2018/2019. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2018/2019. tanévben a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítésekről
- 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtól
- 252/2016 (VIII. 24.) Korm. rendelet a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 3/2015. (II. 13.) NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter egyedi döntésével nyújtható képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatások részletes szabályairól
- 16/2016. (V. 27.) NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből nyújtható egyes szakképzési és felnőttképzési célú támogatások részletes szabályairól
- 230/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről

A jogszabályok többször is módosultak, ezért kizárólag a mindenkor hatályos változat alkalmazandó.

1.2. Fogalomtár

Napi képzési idő (Munkaidő): Kiskorú tanuló esetében a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, nagykorú tanuló esetében pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg. A tanuló a napi képzési időt meghaladó gyakorlati képzésre nem vehető igénybe. Kiskorú tanuló napi képzését 6 óra és 22 óra között, folyamatosan kell megszervezni. A tanuló munkára, rendkívüli munkavégzésére (túlmunka), valamint készenlét ellátásra nem vehető igénybe.

Ha a napi gyakorlati képzési idő a 4,5 órát meghaladja, a tanuló részére legalább 30 perc, megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a képzési időn belül.

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél a tanuló **gyakorlati képzésére nem kerülhet sor** azokon az elméleti képzési napokon, amikor az elméleti képzési órák száma az adott napon a 4 tanórát meghaladja; olyan iskolai rendezvény napján, amelyen minden tanuló részvétele kötelező; a tanuló tanulmányok alatti vizsgája, komplex szakmai vizsgája napjain, továbbá minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a **heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon**, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen és a szakképző iskola

hozzájárulásával veheti igénybe vagy abban az esetben, ha a tanuló mulasztását pótolja. Az igénybe vett idő helyett - a mulasztás pótlásának esetét kivéve, lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon - ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani.

Oktatási szünet: Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szakmai gyakorlat igazolatlan mulasztásának pótlása kivételével - gyakorlati képzés nem szervezhető. A tanítási év utolsó napját követően szakképző iskolában legalább 30 összefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítani.

Pihenőidő: A tanuló részére a gyakorlati képzés befejezése és a következő napi gyakorlati képzés megkezdése között legalább 16 óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a 19. életévét még nem tölti be, legalább 35 nap, ezt követően legalább 30 nap pihenőnap illeti meg. A pihenőnapot munkanapokban kell számítani. A pihenőnap kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet kiadásának rendjére.

Tanítási év: Amennyiben az Nkt. másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó **szorgalmi időszak**, az érettségi és a szakmai vizsga évét kivéve. Azokon a szakképzési évfolyamokon, amelyeken – az Szt-ben szabályozott esetekben - közismereti képzés nem folyik, a tanítási év - a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint - **februárban is megkezdhető (keresztféléves képzés)**.

Összefüggő szakmai gyakorlat: A szakképzési kerettantervben meghatározott óraszámú a szorgalmi időszakon kívül kötelezően teljesítendő szakmai gyakorlat. Az adott évfolyam teljesítésének feltétele az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése. A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

Tanév: Az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak. Ezen belül az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati óraszámokból és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlatból áll.

Iskolai rendszerű szakképzés: Szakképző iskolában folyó szakképzés, résztvevői a szakképző iskolával tanulói jogviszonyban állnak.

Felnőttoktatás: Az iskolai rendszerű szakképzés felnőttoktatás keretében is folyhat. A felnőttoktatás képzési-szervezési formától függően a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben tanulószervezés köthető.

Felnőttképzés: Iskolai rendszeren kívüli képzés, amely a hagyományos iskolai rendszeren kívül zajlik.

Tanulószerződés kötésére jogosult egyéb szerv, szervezet: a Szociális és a Pedagógia ágazatba, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező, továbbá a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Képző- és iparművészet, és a Hang-, film- és színháztechnika ágazatba tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező költségvetési szervként működő intézmény, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, és ezek fenntartásában működő intézmények,

1.3. A képzőhelyé válás lépései a vállalkozó szemszögéből

A **gyakorlati képzés célja** a szakképesítéshez kapcsolódó munkatevékenységek gyakorlatban történő elsajátítása és a tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére való felkészítése.

A **gyakorlati képzés megvalósulhat** az iskolai tanműhelyben, az ágazati képző központban vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezetnél, egyéb szervnél vagy szervezetnél.

A gyakorlati képzés külső képzőhelyen folyhat

- tanulószerződés,
- együttműködési megállapodás keretében

1.3.1. A tanulószerződéses gyakorlati képzés megkezdésének feltételei

A tanulószerződést a **tanuló**, kiskorú tanuló esetén a szülő/ gyám és a tanuló gyakorlati képzését vállaló **szervezet köti egymással**, amelyet a területi **kamara tart nyilván**. A szervezetnek **szerepelnie kell a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában**, amelyet a gazdasági kamara vezet.

Ha az adott szervezet nem szerepel a kamara nyilvántartásában, nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint a kamarai szakértő és az elméleti képzést biztosító iskola képviselője előre egyeztetett időpontban helyszíni **bevezető ellenőrzés** keretében győződik meg a jogszabály által előírt személyi és tárgyi feltételek meglétéről. Ha a kérelmező rendelkezik a gyakorlati képzés folytatására jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet, megtörténik a kamarai nyilvántartásba vétel. A nyilvántartásba vételi eljárásról bővebben az 1.5. pontban.

A nyilvántartásba vételnek **meg kell előznie a tanulószerződés megkötését**, leghamarabb a nyilvántartásba vétel napján kerülhet sor a tanulószerződés megkötésére.

1.3.2. Az együttműködési megállapodásos gyakorlati képzés megkezdésének feltételei

Az együttműködési megállapodást kötő **szakképző iskola** az együttműködési megállapodás megkötését megelőzően és azt követően a nyilvántartást vezető szervvel együttműködve, folyamatosan **ellenőrzi a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétét** a gyakorlati képzést folytató szervezetnél, valamint gondoskodik arról, hogy a tanuló gyakorlati képzése a szakképzési kerettantervnek megfelelően történjen. A szakképző iskola a gyakorlati képzés megkezdését megelőzően **igazolást állít ki** a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétéről a gyakorlati képzést folytató szervezet részére.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területi kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

1.4. Tanulók foglalkoztatásának feltételei (személyi, tárgyi, dokumentációs)

Tanulók gyakorlati képzésében csak olyan gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy meghatározott egyéb olyan szerv, szervezet vehet részt, aki a **gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában szerepel**, azaz rendelkezik a gyakorlati képzés folytatására jogszabályban meghatározott **személyi és tárgyi feltételekkel** és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az **adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet**.

1.4.1. Személyi feltételek

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben **gyakorlati oktatóként** olyan személy vehet részt, aki

- megfelelő szakirányú szakképesítéssel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- rendelkezik kamarai gyakorlati oktatói vizsga letételét igazoló tanúsítvánnyal (2019. szeptember 1-jétől),
- büntetlen előéletű, és
- nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól való eltiltás hatálya alatt.

Mentesül a kamarai gyakorlati vizsga kötelezettsége alól az a gyakorlati oktató, aki

- azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a szakképesítésért felelős miniszter kiadta a mestervizsga követelményeit, szakirányú mestervizsgával rendelkezik,
- az oktatót, állam által elismert
 - szakképesítés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséggel és legalább két éves szakirányú szakmai gyakorlattal, vagy

- szakirányú szakképesítéssel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- a Vendéglátóipar ágazatba tartozó szakképesítést olyan gyakorlati képzőhelyen oktatja, amely – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által rendeletben meghatározott – vendéglátóipari egységben folyik, vagy
- a hatvanadik életévét betöltötte.

Új mestervizsga-követelmény rendeletben történő megjelenése esetén teljesítettnek kell tekinteni a mestervizsga letételének követelményét, ha a gyakorlati oktató az új mestervizsga-követelmény rendeletben történő megjelenésének tárgyévét követő év szeptemberének első napjáig megkezdte a gazdasági kamara által szervezett mesterképzést, és az Szt-ben foglalt egyéb követelményeknek megfelel.

Azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a mestervizsga követelményeit a szakképesítésért felelős miniszter nem adta ki, gyakorlati oktatóként **2019. szeptember 1-jéig olyan személy is részt vehet**, aki kamarai gyakorlati oktatói vizsgával nem rendelkezik, de a törvényben foglalt egyéb követelményeknek megfelel.

A bevezető ellenőrzés során a gyakorlati oktátónak a **hatósági erkölcsi bizonyítványt** be kell mutatni.

1.4.2. A tárgyi eszközök

Az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott eszköz- és felszerelési jegyzék szerint történik a tárgyi eszközök (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata.

Az iskolai rendszerű szakképzés **a szakmai és vizsgakövetelmények** előírása mellett az adott iskolatípusra és szakképesítésre kiadott szakképzési **kerettanterv alapján folyik**. A gazdálkodó szervezetnek a gyakorlati képzést az említett dokumentumok figyelembevételével kell megszervezni.

1.5. Képzés jogszabályi feltételeinek vizsgálata, képzőhely-ellenőrzés (formái, vizsgálati szempontok, bemutatandó dokumentumok)

A gazdálkodó szervezeteknél folyó gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése **bevezető ellenőrzés** vagy **köztes ellenőrzés** formájában lehetséges. Tanulószerződéses képzés megkezdése esetén a bevezető ellenőrzés a nyilvántartásba vétel feltétele. A köztes ellenőrzés célja a gazdálkodó szervezeteknél vagy ún. egyéb szervezeteknél folyó gyakorlati képzés országosan egységes szakmai ellenőrzése.

1.5.1. Nyilvántartásba történő felvételi eljárás

A **bevezető ellenőrzés** a gyakorlati képzést megelőzően lebonyolításra kerülő eljárás, amelynek során az adott szakképesítés tekintetében a képzőhely jogszabályi feltételek szerinti felkészültségét ellenőrzik a vizsgálatot végzők. Tanulószerződéses képzés megkezdése esetén a nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a képzőhely a bevezető ellenőrzésen megfeleljen a feltételeknek.

A gyakorlati képzést folytatni szándékozó gazdálkodó szervezetek **nyilvántartásba vételi eljárása kérelem benyújtásával indul**, melyet a gyakorlati képzést szervező szervezet székhelye vagy a gyakorlati képzési célt szolgáló telephelye szerinti **illetékes területi kamarának kell benyújtani**. A kérelem beérkezése után a nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint egy ún. bevezető ellenőrzés keretében győződik meg a feltételek meglétéről.

Amennyiben a gyakorlati képzőhely feltételei megfelelnek az előírásoknak, nyilvántartásba veszi a gyakorlati képzést szervező szervezetet.

A bevezető ellenőrzés vizsgálati szempontjai, bemutatandó dokumentumok:

- a képzőhely (telephely) szakhatóság által kiadott működési, illetve telephely engedélye, vagy bejelentési kötelezettség teljesítésének igazolása, amennyiben tevékenysége miatt szükséges;
- gyakorlati képzésben gyakorlati oktatóként részt vevő személy szakképesítésnek megfelelő szakirányú végzettségét, mentességét igazoló dokumentumok;
- gyakorlati oktató hatósági erkölcsi bizonyítványa a büntetlen előéletéről;
- oktatni kívánt szakmához tartozó szakmai és vizsgakövetelmény, kerettanterv/gyakorlati képzés tematikájának bemutatása;
- megfelelően előkészített foglalkozási napló, munka-, balesetvédelmi napló;
- az oktatni kívánt szakmához szükséges eszközök, felszerelések (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott eszköz- és felszerelési jegyzéke szerint;
- a tanulók képzésénél használt eszközök megfelelő műszaki állapotának biztonságtechnikai előírásoknak való megfelelésének vizsgálata meglévő bizonylatok (érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálati jegyzőkönyv) vagy szemrevételezés alapján.

Együttműködési megállapodás esetén a képzéshez megkövetelt feltételek rendelkezésre állását a szakképző **iskola joga és kötelezettsége ellenőrizni**, amelyet az együttműködési megállapodás aláírásával felelősséggel elismer (*Szt. 56.§ (6)*). A szakképző iskola a gyakorlati képzés megkezdését megelőzően igazolást állít ki a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétéről a gyakorlati képzést folytató szervezet részére. Ezen képző szervezetek **nyilvántartásba vétele** az együttműködési megállapodás **ISZIR-ben történő rögzítésével** történik. Az egyszerűsített eljárás történhet helyszíni ellenőrzés nélkül, dokumentumok ellenőrzése alapján.

1.5.2. A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése

A tanulósz szerződés és az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati **képzés komplex szakmai és hatósági ellenőrzését** a gazdasági kamara végzi, melynek elsődleges célja annak vizsgálata, hogy a képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetek megfelelnek-e a jogszabályokban előírt személyi és tárgyi feltételeknek, a képzéssel összefüggő kötelezettségeiket teljesítik-e, továbbá annak ellenőrzése, hogy betartják-e a jogszabályokban a képzés tartalmára vonatkozó előírásokat.

Az ellenőrzés történhet

- a tanulóval jogviszonyban álló szakképző iskola megkeresése,
- a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő (gyám) megkeresése alapján,
- vagy hivatalból.

A területi kamara ellenőrzést indít, ha bejelentés érkezik a szakképzést folytató szervezet képzési tevékenységére vonatkozóan. A gyakorlati képzést folytató szervezet kötelezettségmúlásztása, jogszabálysértése bírságot, súlyosabb esetben akár a gyakorlati képzés folytatásától történő eltiltást vonhatja maga után.

1.6. Tanuló-elő szerződés, tanuló szerződés, vagy együttműködési megállapodás funkciója, tartalmi kritériumai

1.6.1. A tanuló-elő szerződés

A tanuló-elő szerződés rendszere elősegíti a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet és a tanuló gyakorlati képzés megkezdését megelőző összekapcsolását, illetve a gazdálkodó szervezetek gyakorlati képzőhelyeinek feltöltését. A tanuló-elő szerződés megkötésével a felek a későbbi tanuló szerződés megkötésére vállalnak kötelezettséget.

1.6.2. A tanuló szerződés

Tanuló szerződés a **tanuló** (kiskorú tanuló esetén a szülő, illetőleg a gyám) és a tanuló gyakorlati képzését vállaló **szervezet között** jön létre, amelyet a területi kamara tart nyilván.

Tanuló szerződés csak a képzés **szakmai vizsgáig tartó, hátralévő teljes időtartamára** köthető, a **nappali rendszerű** oktatásban és valamennyi munkarendben megszervezett **felntőttoktatásban** is.

Tanuló szerződés **csak költségvetési támogatásban részesített képzésekre** köthető.

A tanuló szerződés kötésére jogosult szervezet

Tanulószerződést gazdálkodó szervezet, cég, vállalkozás, üzem stb. **köthet**, továbbá egyéb olyan szerv, szervezet, amely bizonyos ágazatokban képez tanulókat (Egészségügy, Egészségügyi technika, Képző- és iparművészet és Hang-, film- és színháztechnika, illetve a Szociális és a Pedagógia, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekben), illetve ezen belül meghatározott szervezeti formában működik (költészetési szerv, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy). (Szt. 43.§)

Ha a szervezet csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés teljesítéséhez szükséges feltételekkel, akkor megállapodást köthet egy másik, gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel, akihez gyakorlati képzésre átirányíthatja a tanulószerződéses tanulókat. A **teljesítési megbízotti** szerződés létrejöttét csak a tanulószerződést megkötő szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet kezdeményezheti.

A tanulószerződés kötésére jogosult tanuló

Tanulószerződés az iskolai rendszerű szakképzésben **magyarországi székhellyel** működő köznevelési intézményben, **iskolai oktatás keretében részt vevő** tanulóval köthető. (Szt. 42.§) A tanulószerződés az adott képzés **első szakképzési évfolyamának kezdetétől** kezdődő hatállyal, az első és második szakképesítésre köthető. Meghatározott feltételek mellett a szakgimnázium tizenegyedik, vagy tizenkettedik évfolyamától is köthető tanulószerződés.

A tanuló egyidejűleg **csak egy hatályos tanulószerződéssel** rendelkezhet.

A tanulószerződés kötésének feltétele, hogy a tanuló **sikeres szintvizsgával**, vagy érettségivel rendelkezzen, addig iskolán kívüli gyakorlati képzés céljából **kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben** (KTM) köthető tanulószerződés. A KTM kifejezetten erre a célra létrehozott vagy átalakított, a termeléstől, szolgáltató tevékenységtől térben vagy időben teljesen elkülönített, a nyilvántartást vezető szerv által a gyakorlati képzés időtartama alatt kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyé minősített, állandó tanműhelyvezetői felügyelettel működő, legalább nyolc tanuló képzésére alkalmas, iskolán kívüli gyakorlati képzőhely, ahol a tanulók tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás alapján vesznek részt a gyakorlati képzésben. (Szt. 2. § 50. pont)

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben szakképző iskola esetén a **25. életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban** kezdhet új tanévet (kivétel: a sajátos nevelési igényű tanulók, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők). A tanuló **második szakképesítés** megszerzésére irányuló képzést **kizárólag felnőttoktatásban** kezdhet (kivétel: a sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók).

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben **tanulószerződés köthető** valamennyi munkarendben.

A főállású munkaviszonyban lévő tanuló **saját munkáltatójával is köthet tanulószerződést.**

A tanulószerveződés tartalma

A tanulószerveződés tartalmát az *Szt. 48.§-a* szabályozza.

A **a tanulószerveződéses jogviszony kezdete** a szervezetnél a biztosítási jogviszony kezdete, amely megelőzheti a gyakorlati képzés tényleges megkezdését.

A tanulószerveződésben meg rögzíteni kell a tanulószerveződéses képzés kezdő félévére vonatkozó **pénzbeli juttatást**, amelyet havonta kell fizetni. Ez a mindenkor minimálbér 15%-ának és a gyakorlati képzési idő aránya szerinti szorzó alapján kerül megállapításra.

A pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege, ha a gyakorlati képzési idő eléri	nappali oktatás (100%)	esti oktatás 60%	levelező oktatás (20%)
a nyolcvan százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,3-szerese	19,5%	11,7%	3,9%
a hetven százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,2-szerese	18%	10,8%	3,6%
a hatvan százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,1-szerese	16,5%	9,9%	3,3%
az ötven százalékot, a minimálbér 15%-a	15%	9%	3%
a negyven százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,9-szerese	13,5%	8,1%	2,7%
a harminc százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,8-szerese	12%	7,2%	2,4%
a húsz százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,7-szerese	10,5%	6,3%	2,1%

A tanulószerveződésben a gyakorlati képzőnek meg kell határoznia azokat a **minden tanulóra egyformán érvényes szempontokat**, amelyek alapján a tanulmányi kötelezettségét eredményesen teljesítő tanuló juttatását a további félévekben megemeli. Az emelés mértéke függhet a tanuló tanulmányi eredményétől, gyakorlati eredményétől, a tanuló mulasztásától.

A gyakorlati képző szervezet a tanuló számára – a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül – **egyéb juttatásokat és kedvezményeket** is adhat. Pl. prémium, hozzájárulás az állandó gyakorlati képzési helyre történő utazáshoz. Az ilyen nem kötelező juttatások tekintetében a tanulószerveződés tartalmazza a juttatás megjelölését, mértékét és a juttatás feltételeit.

Ha **teljesítési megbízott** közreműködésére kerül sor, a tanulószerveződésben rögzíteni kell a teljesítési megbízott szervezet megnevezését, székhelyén vagy telephelyén lévő gyakorlati képzési helyszínét vagy helyszíneit, adószámát, képviselőjének nevét, a tanuló teljesítési megbízotthoz történő átirányításának időtartamát.

1.6.3. Együttműködési Megállapodás

Az együttműködési megállapodás alapján az *Szt. 56.§*-ában szabályozott esetekben folytatható a tanuló gyakorlati képzése.

Az együttműködési megállapodás az **iskola** és a gyakorlati képzést folytató **szervezet között** jön létre. A gyakorlat típusa szempontjából alapvetően két esetet különböztetünk meg:

- **szorgalmi időre** kötött együttműködési megállapodás: az iskolai gyakorlatot kiegészítő gyakorlati képzésre kötődik a szorgalmi időszakban.
- **összefüggő nyári gyakorlatra**: ez esetben kizárólag a szorgalmi időszakot követő, összefüggő nyári gyakorlatra jön létre. A gyakorlat időtartama a nappali munkarendben tanulóknál általában 4 hét, esti munkarendben kevesebb. A pontos óraszámról az iskola tájékoztatja a gazdálkodókat.

Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó **teljes gyakorlati képzésre** is köthető **együttműködési megállapodás** azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanuló szerződés köthető.

Az együttműködési megállapodás tartalma

Az együttműködési megállapodás tartalmát az *Szt. 57.§-a* szabályozza.

Az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell a gyakorlati képzést folytató szervezetnél gyakorlati képzésben részt vevő **tanulók szakképesítésenkénti és évfolyamonkénti létszámát**. Az iskolának kell nyilatkoznia arról, hogy az iskolai rendszerű szakképzésben a nappali, az esti vagy a levelező oktatás, vagy az oktatás egyéb sajátos munkarendjében, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban folyik az együttműködés keretében megszervezett képzés.

Meg kell határozni, hogy a gyakorlati képzési idő egyes szakaszaiban **hol valósul meg a gyakorlati képzés**, továbbá **ki gondoskodik a tanulók felügyeletéről**.

Az együttműködési megállapodás tartalmazza a gyakorlati **képzés tartalmát, tárgyi feltételrendszerének leírását**, e feltételek biztosítására vonatkozó kötelezettségvállalást a megállapodó felek részéről.

Amennyiben a **gyakorlati képző nem szakképzési hozzájárulásra kötelezett**, állami fenntartású szakképző iskola esetén az iskola, nem állami fenntartású szakképző iskola esetén az iskola fenntartója a gyakorlati képzésben részt vevő **tanuló költségeit** – részben vagy egészben – **megtérítheti** a gyakorlati képzést részben vagy egészben folytató **szervezet részére** a költségvetési támogatása terhére. A költségek viselésének, megosztásának és átadásának módját a felek az együttműködési megállapodásban rögzítik.

A nem állami fenntartású szakképző iskolának nyilatkoznia kell arra vonatkozóan, hogy a képzés megszervezésére az állam által költségvetési hozzájárulásban részesített iskolai rendszerű szakképzés keretében kerül sor.

2. JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK A TANULÓKÉPZÉSBEN

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezet és a tanuló tanulóképzéshez kapcsolódó kötelezettségeit és jogait. Ismerjék meg a tanulói juttatásokat és azok dokumentálását. Legyenek tisztában a tanulóképzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségekkel. Legyenek jártasak az azokhoz kapcsolódó nyomtatványok kitöltésében. Ismerjék a tanuló-előszerződés, tanuló-szerződés, együttműködési megállapodás megkötésének folyamatát, a módosítás, a megszüntetés jogszabályi hátterét.

Ismeretanyag

2.1. A tanulóképzéshez kapcsolódó kötelezettségek és jogok, (képzőnek, tanulónak)

2.1.1. Gazdálkodó szervezet kötelezettségei a tanuló-szerződés megkötésével

A gazdálkodó szervezet kötelezettséget vállal, hogy a tanuló számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik, a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére felkészíti. A tanulót a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti. (Szt. 48. § (2) bekezdés)

A gazdálkodó szervezetnek **biztosítani kell** a tanulót megillető:

- pénzbeli juttatást a tanuló-szerződés teljes időtartamára, beleértve az oktatási szüneteket is (Szt. 63.§ és 64. §. (3)),
- kedvezményes étkeztetést, útiköltség-térítést, munkaruhát, egyéni védőfelszerelést, tisztálkodási eszközt és kötelező juttatásokat (Szt. 68. § (1)),
- a teljes képzési időre felelősségbiztosítást (Szt. 70. § (3))
- rendszeres orvosi vizsgálatokat (Szt. 35.§ (3))
- szünetet és felkészülési időt (Szt. 66. §).

2.1.2. Gazdálkodó szervezet jogai a tanuló-szerződés megkötésével

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett Szht-ben meghatározott módon teljesítheti bruttó kötelezettségét a gyakorlati képzés szervezésével (tanuló-szerződéssel, együttműködési megállapodással vagy hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződéssel), illetve a saját dolgozó képzésével. Amennyiben gyakorlati képzést folytat, az állami feladatellátásból fakadóan

jogosulttá válik képzési normatívára, amely igényét úgy érvényesítheti, hogy bruttó kötelezettsége mértékét csökkentheti az alap-, illetve a kiegészítő csökkentő tételek figyelembevételével.

2.1.3. A tanuló kötelezettségei a képzés során

A tanuló kötelezettséget vállal arra, hogy a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja, a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja, a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja. Nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné. A tankötelezettség az iskolába járással, vagy, gyámhatósági véleményezést követően magántanulónként is teljesíthető. **Magántanulót** a szakképző iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés alól felmenteni nem lehet (*Nkt.* 55.§ (2))

2.1.4. A tanuló jogai a képzés során

A szakgimnázium, a szakközépiskola és a szakiskola tanulóját a szakképzési évfolyamokon tanulószerveződés, együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés keretében megilletik a tanulószerveződésben, együttműködési megállapodásban rögzített juttatások, kedvezmények és mindazon jogok, amelyet az érdekvédelem tekintetében a Munka Törvénykönyve, valamint az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemre vonatkozó törvény és végrehajtási rendeletei biztosítanak a munkavállaló részére.

A tanulót tanévenként legalább 35 nap, 19. életévet betöltött tanuló esetén 30 nap (nyári szünet) pihenő idő illeti meg.

2.2. Tanulói juttatások és azok dokumentálása

2.2.1. Tanulói juttatások

Pénzbeli juttatást kizárólag

- a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a **tanulószerveződés alapján**, továbbá
- a gyakorlati képzést folytató szervezet az *Szt.* 56. §- ban foglaltak szerint a gyakorlati képzésben **együttműködési megállapodás alapján** és **nappali rendszerű oktatásban** vagy **nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban** részt vevő tanuló részére a szorgalmi időszakon kívüli **összefüggő szakmai gyakorlat** idejére **köteles fizetni**.

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben megilletik a következő **egyéb juttatások**:

- **kedvezményes étkeztetés:** a tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri kedvezményes étkezést (meleg, kivételesen indokolt esetben hideg étel) vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani a helyileg szokásos módon.
- **útiköltség-térítés:** útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor.
- **tisztálkodási eszköz és munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha):** a tanuló számára az alapvető higiénés feltételek, tisztálkodási eszköz (szappan, kéztisztító krém), továbbá ugyanolyan munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital illeti meg, mint a vele azonos munkahelyen, illetőleg azonos munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót, közalkalmazottat, köztisztviselőt.
- **térítés-mentes juttatások:** átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezett gyakorlati képzés esetén, napi háromszori - térítési díj nélküli - étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót.

A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások **is adhatók**. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti.

A szakképző iskolai tanulóknak gyakorlati képzésük ideje alatt kötelezően biztosított vagy a gyakorlati képzést végző szervezet által saját döntése alapján biztosított nem pénzbeli juttatások adómentes juttatásnak minősülnek ide értve az utazási költségtérítést is. (*Szja.1. melléklet. 4.37.*).

2.2.2. Tanulói juttatások dokumentálása:

Tanulószerződés esetén a pénzbeli juttatás dokumentálása:

- A biztosított nyilvántartásba történő bejelentést igazoló nyomtatvány 18T1041 (jogcím kód 1130),
- 1808 havi járulék bevallás
- kamara által ellenjegyzett tanulószerződés egy eredeti példánya eredeti aláírással,
- jelenléti ív, mely alapján lehet elvégezni a számfejtést (esetlegesen teljesítmény elszámolások) igazolt, igazolatlan hiányzások egyéb dokumentumai
- tanuló által aláírással igazolt bérszámfejtő lap vagy bérjegyzék, vagy tájékoztató levél vagy számfejtő lap arról, hogy átvette a tájékoztatást a havi pénzbeli juttatásáról (2 példányban, melyből egy a tanuló példánya, a másik a gyakorlati képző példánya)

- A tanuló pénzbeli juttatását banki átutalással vagy fizetési számlára történő befizetéssel lehet teljesíteni, melynek kifizetést igazoló dokumentuma a bankszámlakivonat.
- betegszabadság és táppénz esetén papíralapú igazolásához táppénzes papír.

Együtműködési megállapodás esetén:

- együtműködési megállapodás eredeti aláírással
- pénzbeli juttatásról bérszámfejtő lap stb.
- készpénz kifizetésről aláírt bérszámfejtő lap (kiadási pénztár bizonylat)
- banki átutalás esetén bankszámlakivonattal lehet igazolni a kifizetést

A 2.2.1. pontban megemlített **egyéb juttatásokat** számla (tanuló nevét fel kell tüntetni) vagy az átadást-átvételt igazoló elismervény alapján dokumentálható.

A foglalkozási napló a **tanulószerződés és együtműködési megállapodás esetén is** gyakorlati képzésről **kötelezően vezetendő** dokumentum, amelyhez szorosan kapcsolódik a jelenléti ív a tanuló gyakorlati képzési napjainak megállapításához.

2.3. A tanulóképzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok

2.3.1. A tanuló bejelentése, kijelentése

Ha a gyakorlati képzőhely megkapta a jogosultságot a gyakorlati képzésre, akkor a tanulónak ettől a naptól kezdődően megköthető a tanulószerződése. A gyakorlati képzés kezdeti dátuma nem lehet korábbi, mint a bevezető ellenőrzés dátuma. A tanulószerződéses tanulónak a tanulószerződésben megjelölt gyakorlati képzési időszak kezdetének napjától biztosított jogviszonyban kell lennie, amely nem feltétlenül azonos az első gyakorlatban eltöltött nappal. A tanulót a tanulószerződésben megjelölt **gyakorlati képzés kezdetét megelőző napon kell bejelenteni**, a 18T1041 bejelentésre szolgáló nyomtatványon **1130 biztosítási jogviszony kóddal**.

Fontos megjegyezni, hogy a **bejelentési kötelezettség** mellé **kijelentési kötelezettség** is társul. Azzal a nappal kell kijelenteni a tanulót, amelyik napon a tanulószerződés megszűnik, a kijelentés teljesítésére 8 nap áll rendelkezésre, Szünetel a biztosítási kötelezettség, amennyiben a tanulószerződés szüneteltetésre kerül.

2.3.2. A tanulószerződéses tanulók pénzbeli juttatásával kapcsolatos járulékok (2018-ban), havi jelentési kötelezettségek, benyújtási határidők, nyomtatványok

Tanulótól levonandó járulékok:

- egészségbiztosításijárulék mértéke 7% (természetbeni 4% + pénzbeli 3%)

- nyugdíjjárulék mértéke 10%

A tanuló pénzbeli juttatásából a munkaerő-piaci járulékot nem kell levonni..

Tanuló után fizetendő szociális hozzájárulási adószociális hozzájárulási adó mértéke 19,5%

A tanuló pénzbeli juttatása után fizetendő szociális hozzájárulási adóalapot a szakképzési hozzájárulás alapjának megállapításánál nem kell figyelembe venni, azaz nem kell utána szakképzési hozzájárulást fizetni.

A tanuló pénzbeli juttatását az igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

A tanuló szerződés alapján jogszabály szerint kötelezően kifizetett pénzbeli juttatást személyi jövedelem adó nem terheli. A kötelező mértéknél magasabb összegű kifizetés esetén a különbözet személyi jövedelem adóköteles, mely után adóbevallási kötelezettség áll fenn. A NAV által készített adóbevallás tervezetét célszerű átnézni.

A gyakorlati képző a biztosítottak a tárgyhónapban kifizetett (juttatott), járulékalapot képező jövedelem alapján köteles az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, a nyugdíjjárulékot megállapítani és a biztosítottat terhelő járulékot levonni. A **1808** számú havi járulék bevallást a **tárgyhót követő hó 12. napjáig** havonta kell benyújtani.

2.3.3. Tanuló szerződéssel járó adók, járulékok

Szociális hozzájárulási adó: *Eat. 455.§ (2) bekezdés e) pontja* szerint adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony a gazdálkodó szervezet és a tanuló között tanuló szerződés alapján fennálló jogviszony. *Eat. 455. § (1) bekezdés c) pontja* szerint a kifizetőt terhelő adó alapja a **tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj.**

Személyi jövedelemadó: *Szja. 1. melléklet 4.11. pontja* alapján **adómentes juttatás** a szakképző iskolai tanulónak a **tanuló szerződés alapján kötelezően kifizetett díjazás.**

Társadalombiztosítás: *Tbj. 4. § k) 1. alpontja* alapján az Szt. szerinti **tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj járulékalapot képező jövedelem**, továbbá a tanuló szerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló biztosítottak minősül az *5. § (1) bekezdés c) pontja* szerint.

Tbj. 25/A. §-a szerint **nem fizet** a *19. § (3) bekezdésében* meghatározott mértékű **munkaerő-piaci járulékot** az *5. § (1) bekezdésének b)-d), g)-i) pontjaiban* és *(2) bekezdésében* meghatározott személy - ide nem értve az iskolaszövetkezetnek nem minősülő szövetkezet tevékenységében munkaviszony keretében közreműködő szövetkezeti tagot.

2.3.4. Együttműködési megállapodás alapján járó pénzbeli juttatás és kötelezettség

Az együttműködési megállapodás alapján gyakorlati képzésen részt vevő tanuló a társadalombiztosítás rendszerében nem minősül biztosítottnak, ezért a foglalkoztatással (képzéssel) összefüggésben bejelentési kötelezettség nincs. Biztosítási jogviszony hiányában a tanulónak járulékfizetési kötelezettsége nem merül fel. **Az összefüggő szakmai gyakorlat során a tanulónak minden megkezdett hét után legalább a mindenkori legkisebb minimálbér 19,5%-ának egynegyede jár pénzbeli juttatásként (2018-ban 138 000 Ft x 19,5% = 26 910 Ft / 4 = 6 727,5 Ft/hét), kivéve az esti és levelező oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás esetén (Szt. 63.§; 65.§). Teljes heti juttatás jár a tanulónak akkor is, ha nem hétfőn kezdi meg a gyakorlatát, hanem a hét bármely napján (például pénteken).**

A szakképzésben tanuló szerződés nélkül részt vevő tanulónak a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára külön jogszabály szerint kötelezően kifizetett díjazás adómentes juttatás az *Szja 1. Melléklet 4.11. pontja* alapján.

Ha a tanuló többet kap, mint ami a szakképzési törvényben szabályozott, akkor a kötelezően előírt pénzbeli juttatás feletti összeg után 15% személyi jövedelemadó-előleg, a kifizetőnél 19,5% egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség merül fel. **A tanulót adóbevallási kötelezettség terheli. A NAV által készített adóbevallás tervezetét célszerű átnézni.**

Ha tanuló a gyakorlati képzésről igazolatlanul marad távol, úgy a juttatásának összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell.

2.4. A tanuló-előszerződés, a tanuló szerződés, az együttműködési megállapodás, a kötés folyamata, módosítása, megszüntetése, felbontása

2.4.1. Tanuló-előszerződés

Az első szakképzési évfolyamot megelőző évfolyam október-április időszakában a tanuló szerződéssel nem rendelkező tanuló tanuló-előszerződést köthet a nyilvántartásban szereplő gyakorlati képzést szervező szervezettel. A tanuló-előszerződés megkötésével arra vállalnak kötelezettséget, hogy a gyakorlati képzés későbbi szakaszában tanuló szerződést kötnék. Ezt a szándékot a gazdálkodó szervezet a megelőző tanév első félévének végéig írásban köteles bejelenteni a szakképző iskola igazgatójának és a területi gazdasági kamarának (Szt. 48. § (3)).

A tanuló-előszerződést gazdálkodó a 14 év alatti tanuló esetében a szülővel (törvényes képviselővel) köti meg, kiskorú tanuló esetén pedig be kell szerezni a szülő (törvényes képviselő) írásbeli hozzájárulását. Az írásbeli hozzájárulás a tanuló-előszerződés tanuló részéről történő felmondásához is szükséges.

A területi kamara, mint nyilvántartást vezető szerv a tanuló-előszerződést ellenjegyzí és nyilvántartásba veszi.

A tanuló-előszerződés a törvény erejénél fogva szűnik meg: a tanulószerveződés megkötésekor, valamint amennyiben a tanulószerveződés megkötésére nem került sor. Minden egyéb esetben Szt. 49. § (1) bek. b-h pontjai szerint szűnik meg 2.4.2. Tanulószerveződés kötés folyamata

A tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet a **tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szándékát** a tanév megkezdése előtti május 15-ig jelenti be a területi kamarához és a szakképző iskolának. A tanulószerveződést lehetőleg minden év május 31-ig kell megkötöni.

Sikeresen szintvizsgázott, 9. évfolyamos szakközépiskolai és szakiskolai tanulókkal már a szorgalmi időszakot követően megkötethető a tanulószerveződés. Sikertelen szintvizsga esetén a 10-11. évfolyamon a tanuló csak olyan szervezettel köthet tanulószerveződést, amely kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely (KTM) minősítést szerzett.

Amennyiben van a gyakorlati képzés folytatására megfelelőnek nyilvánított külső képzőhely, akkor a tanulók gyakorlati képzése a szakközépiskola 9. évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően kizárólag tanulószerveződés keretében szervezhető meg.

A tanulószerveződést a nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) tartja nyilván. A tanulószerveződést, illetve a módosított szerződés valamennyi példányát a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megkötését, módosítását követő **öt munkanapon belül** megküldi a nyilvántartást vezető szervnek, azaz a területi kamarának. A jogszabályi feltételeknek megfelelő és az érintettek által (szervezet, tanuló, törvényes képviselő) aláírt tanulószerveződés, tanulószerveződés módosítása az **ellenjegyzéssel válik érvényessé**, és a tanulószerveződésben, a tanulószerveződés módosításában megjelölt naptól **hatályos**.

Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerveződés 1-1 példányát postázásra kerül a szervezetnek, a tanulóknak és az iskolának.

A gyakorlati képzést szervező szervezet a **tanulószerveződés megszűnését** öt munkanapon belül bejelenti a nyilvántartást vezető szervnek és a tanuló jogviszonya szerinti szakképző iskolának.

Tanulószerveződés kötése a szakgimnázium 11. és 12. évfolyamain is lehetővé vált. A szakgimnázium 12. – szakképzési évfolyamot megelőző – évfolyamán tanuló-előszerződés is köthető.

Online tanulószerveződés-kötés lehetősége. A képzést kezdeményező szervezet számára lehetőség nyílik tanulószerveződés-tervezet online rögzítésére az MKIK által működtetett ISZIIR-ben (www.isziir.hu). Az online rendszer használatával a tanulószerveződés-kötéssel kapcsolatos ügyintézés lényegesen egyszerűbbé és gyorsabbá válik. Ez a lehetőség ajánlott azoknak a képzőknek, akik több tanulót képeznek, illetve megfelelő humánerőforrással rendelkeznek

„12 fős szabály” Az egyéni vállalkozó, valamint a mikro- vagy kisvállalkozás egyidejűleg legfeljebb 12 hatályos tanulószerről rendelkezhet, kivéve, ha a nyilvántartást vezető szerv igazolást állított ki számára arról, hogy más gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulónak nem tud gyakorlati képzőhelyet biztosítani. Az igazolás a gyakorlati képző számára kerül kiadásra, amelynek birtokában 12-nél több hatályos tanulószerről is lehet egyszerre. A 12 fős szabály nem tanműhelyenként/képzőhelyenként és nem szakmánként, hanem összesen értendő. Ha a gazdálkodó szervezetnek több tanműhelye vagy képzőhelye is van, akkor is 12 fő tanuló lehet nála egyidejűleg. A hatályos tanulószerről számába azonban nem kell beleszámítani a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat, illetve a 2018. január 1-je előtt kötött tanulószerről.

A tanulószerről módosítása, javítása. A tanulószerről a tanuló (kiskorú tanuló esetében a szülő/gyám hozzájárulásával) és a szervezet csak közös megegyezéssel vagy egyezséggel, írásban módosíthatja. A tanulószerről módosítását a gyakorlati képzést ellátó szervezet köteles a területi kamarának beküldeni ellenjegyzésre.

A tanulószerről **módosítani kell**, ha a szerződéses feltételekben a felek jogait vagy kötelezettségeit érintő **lényeges** változás történik (képzés várható befejezése, képzőhely-változás, pénzügyi juttatásban vagy annak egységes szempontrendszerében történő változás).

Nem kötelező módosítani a tanulószerről,

- ha a tanulószerről adataiban változás áll be, de **nem érint jogokat és kötelezettségeket** (telefonszám, fax, e-mail cím, lakcím, gyakorlati képzésért felelős adatainak változása);
- ha a **szervezet jogutódlással** szűnik meg.

A tanulószerről **javítani kell**, ha már a tanulószerről hatályba lépésekor valamely adat hibásan került feltüntetésre a tanulószerrőlben (elírás, helytelen információ, tévesen feltüntetett adat). Javítás esetén a tanulószerről minden példányát be kell kérni, javíttatni, a szerződő feleknek aláírni.

A tanulószerről megszűnése. A tanulószerről megszűnik

- ha a tanuló a befejező szakképző évfolyamot sikeresen teljesíti, azaz szakmai vizsgát tehet, az első, második szakképesítés esetén a második komplex szakmai vizsga utolsó napján (függetlenül a vizsga eredményességétől),
- a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a Nkt-ben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait 30 napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,

- a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltiltó határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,
- a tanuló halála napján.

Ha a tanuló **sikeressé tesz a komplex szakmai vizsgát** vagy a **tanulói jogviszony** az Szt.-ben, illetve a köznevelési törvényben szabályozott eseteiben **szűnik meg**, a **szakképző iskola haladéktalanul értesíti** a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.

Bármelyik fél **felmondással** akkor mondhatja fel a tanuló szerződést, ha más gyakorlati képzést szervezőnél a tanuló tanuló szerződéssel történő foglalkoztatása biztosított. A felmondást **írásban** kell közölni. A tanuló szerződés felmondását közölni kell a szakképző iskolával és a nyilvántartást vezető szervvel.

A tanuló a tanuló szerződést a nyilvántartást vezető szervvel történt egyeztetést követően, jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével **azonnali hatályú felmondással** felmondhatja. Az egyeztetésnek ki kell terjednie a tanuló által megjelölt jogszabálysértés körülményeinek tisztázására.

A tanuló szerződést **azonnali hatályú felmondással** bármelyik fél megszüntetheti,

- ha a másik fél a tanuló szerződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi,
- vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a tanuló szerződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

- A gyakorlati képzést szervező szervezet azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a tanuló szerződést, ha a szakképző iskola a tanulót a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére.

A gyakorlati képzést szervező szervezet az azonnali hatályú felmondást **köteles indokolni**, az indokolásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie.

A tanuló szerződés megszüntetésének lehetősége fennállhat **igazolatlan hiányások** esetében. Az Szt. nem határozza meg az igazolatlan hiányzás azon mértékét, amely esetén a felek az

azonnali hatályú felmondás lehetőségével élhetnek, ugyanis a hiányzások mértéke, oka, a tanuló hozzáállása mindig csak egyedi esetben vizsgálható. Lehet a tanuló igazolatlan hiányzásának mértéke olyan, amely miatt a tanulói jogviszonya még nem szűnik meg, de a gyakorlati képzés eredményes folytatása lényegében lehetetlen. Önmagában az a körülmény, hogy a tanuló igazolatlanul mulaszt nem alapozza meg a biztosított státusz megszüntetését, erre csak a tanulószervező megszűnte miatt van lehetőség. A hiányzás miatti azonnali hatályú felmondást mindenképpen szükséges az igazolatlan hiányzásokról kiállított jegyzőkönyvvel vagy kétszeri alkalommal tértivevényes levélben történő értesítéssel alátámasztani. A tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályozás: *Szt. 39-40. §*

A felek az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak.

A gyakorlati képzést szervező szervezet **a tanulószerveződést nem mondhatja fel**

- a tanuló betegségének időtartama alatt, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártaát követő egy évig,
- üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a táppénzre való jogosultság teljes ideje alatt,
- a terhesség ideje alatt, továbbá a szülést követő hatodik hónap végéig.

A gyakorlati képzést szervező szervezetnek a tanulószerveződés megszűnéséről **értesíteni kell** a nyilvántartást vezető szervet és a szakképző iskolát. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megszűnésekor a tanuló részére **igazolást köteles kiállítani** a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

Tanulószerveződés szüneteltetése. Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a tanulói jogviszony szüneteltetését kérheti a tanuló (pl. külföldi tanulmányok, családi okok). Ebben az esetben a tanulószerveződés is szünetel. Ezen időszak alatt a tanulószerveződés alapján gyakorlati képzés nem folytatható. A tanulói jogviszony szünetelése egyben a tanulószerveződés szüneteltetését is eredményezi. Ebben az esetben a tanulószerveződésből fakadó kötelezettségek nem terhelik a gyakorlati képzést szervező gazdálkodót és a tanulót, ami egyben azt is jelenti, hogy a gyakorlati képzéssel összefüggésben a szakképzési hozzájárulás terhére kötelezettség csökkentő tétel nem érvényesíthető.

2.4.3. Együttműködési megállapodás

Az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés esetében a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, és ebben a minőségében gyakorlati képzésért és a szakmai vizsgára történő felkészítésért is ő a felelős.

Együttműködési megállapodás csak az alábbi feltételek legalább egyikének a teljesülése esetében köthető:

- ha a gyakorlati képzésre előírt képzési idő kevesebb, mint a teljes képzési idő 40%-a,
- ha összefüggő szakmai gyakorlat megvalósítására kötik és a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola,
- ha a tanulók kiegészítő gyakorlati képzésre kötik a gyakorlati képzésre előírt képzési idő legfeljebb 40%-ában,
- ha a tanulók gyakorlati képzésére költségvetési szervnél kerül sor,
- vagy a tanuló gyakorlati képzésére tanuló szerződés nem köthető.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területi kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

Együttműködési megállapodás módosítása

Az együttműködő megállapodást a felek csak közös megegyezéssel módosíthatják.

Az együttműködési megállapodást **módosítani kell:**

- a tanulói létszám változása,
- az együttműködő felek közötti további feladatok, kötelezettségek módosulása,
- a gyakorlati képzési költségek felek közötti viselésének, megosztásának és átadásának módjában történt változás esetén.

Az együttműködési megállapodást nem kell módosítani

- ha a tanuló képzése véget ért.

Az együttműködési megállapodás **megszűnéséről** a felek értesítik a területileg illetékes kamarát.

3. KÉPZÉS KÖLTSÉGEINEK ELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEI

Időkeret: 4 óra

Cél

Ismerjék meg a szakképzési hozzájárulás teljesítés lehetőségeit gyakorlati képzés szervezésével. Ismerjék meg a gyakorlati képzéssel járó normatív támogatásokat és ezeknek a helyes kiszámítását. Tudják alkalmazni a speciális esetek elszámolásait. Legyenek tisztában a szakképzési hozzájárulás elszámolásával.

Ismeretanyag

3.1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek, szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, teljesítésének módja

A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek körét az *Szht.* 2.§- a határozza meg.

A belföldi székhelyű

- gazdasági társaság,
- szövetkezet, kivéve a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet és a közérdekű nyugdíjas szövetkezetet,
- állami vállalat, tröszt, trösztli vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat – kivéve a víziközmű-társulatot –, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- közjegyzői iroda,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- egyéni cég,
- a szakképzésről szóló törvény meghatározott egyéb szerv, szervezet (a továbbiakban: Szt. szerinti egyéb szervezet), ha az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bejelenti, hogy a szakképzési hozzájárulást együttműködési megállapodás, vagy tanulószerveződés keretében folytatott gyakorlati képzéssel teljesíti, a választás bejelentését követő hónap első napjától.
- belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik

A szakképzési hozzájárulás alapja a szociális hozzájárulási adó **alapja**.

A szociális hozzájárulási adóalap (szht. 3.§ b) pont):

455. § (2) bekezdés a)–c) és h) pontjában meghatározott adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony alapján, a (3) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel, a 455. § (1) bekezdés a)–b) és e) pontjában meghatározott adóalap, valamint a 457. § (1) bekezdésében meghatározott adóalap.

A tanulószződésben foglalt díjazás nem képezi a szakképzési hozzájárulás alapját.
(Ea.455.§(1) c) és (2) e))

A szakképzési hozzájárulás **mértéke** a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5 százaléka.

Előleg fizetés és az éves elszámolás határideje

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az év 1-11 hónapjára vonatkozóan havonta előleg bevallást (1808) nyújt be elektronikusan NAV felé minden **tárgyhót követő hó 12.** napjáig, valamint fizeti meg a kötelezettségét, illetve gyakorolja visszaigénylési jogosultságát.

A szakképzési hozzájárulás éves elszámolásáról szóló bevallást a tárgyévet követő év január 12-éig kell megtenni, eddig a napig kell teljesíteni a fizetési kötelezettséget és ekkor nyílik meg a visszaigénylés lehetősége is.

A szakképzési hozzájárulás alanyainak bevallási kötelezettsége akkor is fennáll, ha egyébként szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség nem merül fel. Nulla adattartalmú bevallást is szükséges benyújtani, vagy helyettesíthető bevallást helyettesítő nyilatkozattal.

A bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségnek az Szht. által nem szabályozott kérdéseiben és a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az **Art.** rendelkezéseit kell alkalmazni.

A szakképzési hozzájárulás teljesítésének módja

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető:

- a) szakképzési hozzájárulás teljesítése gyakorlati képzés szervezésével
 - kizárólag iskolai rendszerű, **államilag támogatott** szakképző iskolai képzés esetén
 - együttműködési megállapodással
 - tanulószződéssel
 - a felsőoktatásban az **államilag támogatott létszám** tekintetében
 - gyakorlatigényes alapképzési szak vagy
 - duális képzés keretében

szervezett szakmai gyakorlattal, ha a szakmai gyakorlatra külső képzőhelyen, a hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződés alapján kerül sor.

- b) saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával (Szht. 5.§ d) - e); 6.§)
- c) az állami adóhatóság /NAV/ által vezetett számlára történő befizetéssel

A szakképzési hozzájárulás kötelezettség teljesítése gyakorlati képzés szervezés esetén a szakképzési hozzájárulás bruttó kötelezettségét a gyakorlati képzési normatívával csökkenthető. Ez azt jelenti, ha a hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, akkor a bruttó kötelezettségét a Szht-ban, illetve a 280/2011-es Korm. rendeletben meghatározottak szerint csökkentheti, amelynek eredményeképpen szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettsége nem merül fel, illetve esetenként visszaigénylő pozícióban is kerülhet.

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját a hozzájárulásra kötelezett maga választja meg.

3.2. A gyakorlati képzési normatíva kiszámítása, felhasználhatósága, határidők

A gyakorlati képzési normatíva számításához a 2018. évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott 480 000 forint/fő/év alapnormatívát kell figyelembe venni, mindaddig amíg nem változik.

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő szakképzési hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettség mértékét a 280/2011. Kormányrendeletben meghatározott módon számított alap- és kiegészítő csökkentő tétel figyelembe vételével csökkentheti.

3.2.1. Gyakorlati képzési normatíva számítása szakképző iskolai képzés esetén

3.2.1.1. Együttműködési megállapodás

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképző iskolával kötött **együttműködési megállapodás** alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének, éves és havi bruttó kötelezettséget, kormányrendeletben meghatározott módon számított alapcsökkentő tétel összegével csökkentheti.

Az együttműködési megállapodás szakképzési hozzájárulást csökkentő alapcsökkentő tétele:

Szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzésben érintett tanuló esetében a gyakorlati képzési normatíva összegét egy napra meghatározva, az alapnormatíva összegének 130-cal történő elosztásával kell kiszámítani

$$480\,000/130 = 3\,692,- \text{ Ft/tanuló/nap}$$

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél az alapsökkentő tétel havi összegét a tárgyév 1–11. hónapjára vonatkozóan tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Előleg fizetés esetén a csökkentő tétel tanulónként, havonta:

$$\text{gyakorlati képzési napok száma} \times 3\,692,- \text{ Ft/tanuló}$$

A tárgyévre vonatkozó alapsökkentő tétel éves összegét tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Éves csökkentő tétel esetén tanulónként:

$$\text{tárgyévi gyakorlati napok száma} \times 3\,692,- \text{ Ft/tanuló}$$

Ha a tanuló igazolatlanul marad távol, úgy a juttatásának összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell. Azokra a amely napokon a tanuló a gyakorlati képzésen nem vesz részt normatív támogatás nem vehető igénybe. Az igazolatlan mulasztást pótolnia kell, melyre a tanulónak pénzbeli juttatás nem jár, de a napi normatíva lehívható. A jelenléti ív vezetése a gyakorlati képzési napjainak megállapításához együttműködési megállapodás esetében a normatíva ellenőrzéséhez szükséges.

3.2.1.2. Tanulószerződés

A szakképzési hozzájárulást az Szht. 5.§ ab) pontja szerinti gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét csökkentheti az **alapsökkentő tétellel** és további **kiegészítő csökkentő tételekkel Szht. 8.§** alapján.

Alapsökkentő tétel

Tanulónként az alapsökkentő tétel éves összegét – ha a tanulószerződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára fennáll - a központi költségvetésről szóló törvény alapján 480.000 forint/fő/év **alapnormatíva** és a 280/2011.(XII.20.) Kormányrendeletben megnevezett **szakképesítéshez tartozó szakképesítésenkénti súlyszorzó szorzata** alapján kell meghatározni. (280/2011.korm.rend.5.§.)

Az alapsökkentő tétel éves összege az alapnormatíva és

- nappali rendszerű iskolai oktatás és a nappali oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a szakképesítésenkénti súlyszorzó szorzata **100%-a**

- esti oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a szakképesítésenkénti súlysorzó szorzatának **60%-a**
- levelező oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a szakképesítésenkénti súlysorzó szorzatának **20%-a**.

Ha a **tanulószerződés megkötésére hónap közben** kerül sor, az alapsökkentő tétel meghatározott összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (havi alapsökkentő tétel).

A gyakorlati képzés jelenléti ívvel igazolt.

Abban az esetben, ha a **tanulószerződés hónap közben szűnik meg**, az adott hónapra vonatkozóan az alapsökkentő tétel számított összegét az adott hónapból a tanulószerződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni /naptári napi alapsökkentő tétel/.

Ha a tanuló a **befejező szakképzési évfolyamon** az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti, a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószerződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult. A gyakorlati képzést szervezőnek megszűnik a képzési kötelezettsége, tanulói juttatást nem kell fizetnie, a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével. (járulék bevallást nullásan be kell küldeni). A további részleteket lásd a 3.3 pontban.

Kiegészítő csökkentő tételek

Beruházási kiegészítő csökkentő tételt minden gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezett érvényesítheti az aktiválás évében, ha kimondottan a gyakorlati képzéshez szükséges beruházást hajt végre (*Szht. 8.§ (1a) és a*). Mértéke évente a tanulószerződéses tanulók éves átlag létszáma (havi tanulószerződéses tanulók létszámának számtani átlaga alapján kell számolni) és az alapnormatíva

1-10 főt foglalkoztató kötelezett	alapnormatíva 38 %-a	182 400 Ft/tanuló/év
11-50 főt foglalkoztató kötelezett	alapnormatíva 18 %-a	86 400 Ft/tanuló/év
50 főnél többet foglalkoztató	alapnormatíva 9 %-a	43 200 Ft/tanuló/év

a szorzata.

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel összege nem haladhatja meg a beruházás összköltségének a mértékét, és évente legfeljebb 15 millió forint összegben vehető figyelembe.

Szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott azon eszköz vásárolható, mely a tanulóképzést szolgálja és egy éven túl szolgáló eszköz. Bekerülési értéken kell aktiválni.

Az éves bevallásban érvényesíthető a 1808A-01-02 lap 39. sorában.

A tanulói éves átlagléttség számítása

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel számításánál a tanulók éves létszámának az átlagát – az Szht-ban foglaltak figyelembevételével – a tanulók havi létszámának számtani átlaga alapján kell meghatározni a következőképpen:

- ha a tanuló tanuló szerződése a hónap teljes időtartamában fennáll, akkor az adott tanuló egy főként vehető figyelembe,
- ha a tanuló szerződés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (jelenléti íven aláírásával igazolta),
- ha a tanuló szerződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanuló szerződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A havi tanuló szerződéses tanulólétszámok számtani átlaga alapján kell számolni a tanulók éves átlag létszámának.

Oktatói kiegészítő csökkentő tétel a gyakorlati képzést végző oktatók bérkötségének fedezetéhez nyújt normatív alapú támogatást a Szht-ban meghatározott kis- és közép vállalkozások számára. *(a kis- és közép vállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-a szerinti mikro-, kis- és közép vállalkozás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, stb)*

Mértéke:

Évente tanulónként az alapszabvány 21%-a

$$480\,000 \text{ Ft} * 21\% = 100\,800 \text{ Ft/év}$$

$$\text{Havonta } 100\,800 \text{ Ft}/12 \text{ hó} = 8\,400 \text{ Ft/tanuló/hó}$$

Oktatói kiegészítő csökkentő tétel mértékének megállapítása a **tanuló szerződéses létszám alapján** történik:

- ha a tanuló szerződés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (jelenléti íven aláírásával igazolta),
- ha a tanuló szerződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanuló szerződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A normatív támogatást 1-11. hónapig havonta 1808A-01-02 (36. sorban) előleg bevallásban lehet igénybe venni, majd az éves bevallásban pedig a december hónapot.

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel, ha a hozzájárulásra kötelezett a gyakorlati képzést kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben végzi, a 9. évfolyamon tanműhelyben oktatott tanulószereződéses tanulók tekintetében.

tanulószereződéses tanulólétszám* alapnormatíva 25 %-a

(120 000 Ft/9. évf. tanuló/év; 10 000 Ft/tanuló/hó)

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel mértékének megállapítása a **tanulószereződéses létszám** alapján történik:

- ha a tanulószereződés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (jelenléti íven aláírásával igazolta),
- ha a tanulószereződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanulószereződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A normatív támogatást 1-11. hónapig havonta 1808A-01-02 (38. sorban) előleg bevallásban lehet igénybe venni, majd az éves bevallásban pedig a december hónapot.

A **kiegészítő csökkentő tételek** esetén az **esti, levelező oktatás munkarendje** szerint folyó **felnőttoktatásra** vonatkozóan **nem kell arányosítani** a normatív támogatást. A kiegészítő csökkentő tételek vonatkozásában a 280/2011.(XII.20.) kormányrendeletben meghatározott módon csökkenhetnek a bruttó kötelezettségüket az arra jogosult gazdálkodó szervezetek.

3.2.2. Hallgatói munkaszerződés

A felsőoktatási intézmény és a külső szakmai gyakorlólhely együttműködési szerződést köthet a felsőoktatási intézmény hallgatóinak szakmai gyakorlata biztosítására, valamint együttműködési megállapodást köt a gyakorlatigényes alapképzési szak esetén.

A szakmai gyakorlatra kötelezett hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a szakmai gyakorlólhellyel kötött hallgatói munka szerződés alapján végezhet munkát.

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti gyakorlatigényes alapképzési szak, vagy duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének, éves és havi bruttó kötelezettségét a 280/2011. évi kormányrendeletben meghatározott módon számított alapszökkentő tétel összegével csökkentheti.

Hallgatói munkaszerződés alapcsökkentő tétele:

A gyakorlatigényes alapképzési szak és a duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés esetén:

A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóra vonatkozóan a gyakorlati képzési normatíva napi összegét az alapnormatíva összegének

- gyakorlatigényes alapképzési szak esetén 100-zal, $480\ 000/100 = 4\ 800$ Ft/hallgató/nap
- duális képzés esetén
 - szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területen 75-tel,
 $480\ 000/75 = 6\ 400$ Ft/hallgató/nap
 - a műszaki, informatika, agrár- és természettudomány képzési területen 56-tal
 $480\ 000/56 = 8\ 571$ Ft/hallgató/nap

történő elosztásával kell kiszámítani.

A tárgyévre vonatkozó alapcsökkentő tétel éves összegét hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél a tárgyév 1–11. hónapjára vonatkozóan az alapcsökkentő tétel havi összegét hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Egyéb tudnivalók:

Társadalombiztosítás:

Tbj. 11. § d) pontja alapján a biztosítás nem terjed ki a hallgatói munkaszerződés alapján képzési program keretében vagy a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés keretében foglalkoztatott hallgatóra 2014. 01.01-től, ezért járulék fizetési kötelezettsége nincs.

Szociális hozzájárulási adó:

Eat. 455.§ (3) bekezdés d) pontja alapján nem eredményez adófizetési kötelezettséget az *Nft. 44.§ (1) bekezdés a) pontja* szerint a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszony 2014.01.01-től.

Személyi jövedelemadó:

Szja. 1. melléklet 4.12.1 pontja alapján adómentes juttatás a nappali tagozaton a gyakorlati képzés idejére, duális képzés esetén az elméleti és a gyakorlati képzés idejére kifizetett juttatás, díjazás értékéből havonta a hónap első napján érvényes havi minimálbért meg nem haladó része.

3.2.3. Saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával

A saját munkavállalók (szakmai, nyelvi, vagy egyes – a közúti közlekedéssel összefüggő – hatósági) képzésével történő teljesítés esetén a bruttó kötelezettség csökkenthető a tanuló szerződés alapján folytatott gyakorlati képzésre számított alapsökkentő tétel, de legfeljebb a bruttó kötelezettség 16,5 százaléka mértékéig.

További feltétel, hogy a hozzájárulásra kötelezett (partner- vagy kapcsolódó vállalkozás esetében együttesen) az év 1-6. és 9-12. hónapjában legalább 30 fő tanuló szerződéses tanuló gyakorlati képzésével teljesíti részben a hozzájárulási kötelezettségét, és az elszámolt képzésről a jogszabályban előírt adatszolgáltatást az állami szakképzési és felnőttképzési szervhez a tárgyévet követő év január 12. napjáig teljesíti.

3.3. Speciális esetekben alkalmazandó elszámolási lehetőségek

Betegszabadság: Tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben részt vevő tanulónak a betegség idejére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján **10 nap** betegszabadság jár, melynek idejére a pénzbeli juttatás **70 %- t** kell számolni. A betegszabadságot csak a gyakorlati képzési napokra kell figyelembe venni, az iskolai elméleti oktatás ideje nem számít bele. A normatív támogatás 100 % mértékben lehívható a gyakorlati képzők számára.

Táppénz: A tanuló a betegszabadságot meghaladó betegsége idejére a társadalombiztosítás jogszabályok szerint táppénzre jogosult. Normatíva lehívható. A táppénz ugyanúgy működik, mint egy alkalmazottnál, ami azt jelenti, hogy a tanulótól is kérni kell a táppénzes papírt, amely alapján táppénzre vehető, illetve tovább jelenthető elektronikusan a Magyar Államkincstárnak a foglalkoztatói igazolás csatolmányaként.

Üzemi baleset és foglalkozási betegség esetén a gyakorlati képzésen tanuló szerződés alapján részt vevő tanuló részére a társadalombiztosítási szabályok szerinti ellátás jár. Normatíva lehívható.

Szülési szabadság: A tanuló szerződés alapján a terhes és szülő tanulót a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján szülési szabadság illeti meg. A tanulónak a képzőhely részéről nem jár pénzbeli juttatás, mert csecsemő gondozási díjra (CSED) jogosult. A képzőt gyakorlati képzési normatíva érvényesítése nem illeti meg. A tanuló szerződés által biztosított jogviszonya szünetel, de ez nem vonja maga után a tanulói jogviszony szünetelését.

Pihenőidő (szorgalmi időszakot követő időszak): A tanulót a pénzbeli juttatás a tanulószervező alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti. A gyakorlati képzési normatíva erre az időszakra is érvényesíthető.

Tömbösített képzés esetén a tanulónak havonta pénzbeli juttatás jár, mely magával vonja a járulékos költségeket. A gyakorlati képzést szervező a gyakorlati képzési normatívával csökkentheti a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét.

Végzős tanuló esetében a szorgalmi időszak végétől az első komplex szakmai vizsgáig a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, azonban ebben az időszakban a gyakorlati képzést szervező pénzbeli juttatást köteles fizetni. A tanulószervező az első komplex vizsga időszak utolsó napjával szűnik meg. A tanulószervező megszűnéséig gazdálkodó szervezet csökkentheti a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét a gyakorlati képzési normatíva összegével.

Befejező évfolyamon a tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószervező alapján tanulói juttatásra nem jogosult. A javítóvizsga sikeres letételét követően jelentkezhet szakmai vizsgára. Tanulói jogviszonya – és egyben tanulószervezője is – ebben az esetben az őszi vizsgaidőszak utolsó napján szűnik meg.

Tekintettel arra, hogy ebben az időszakban a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, így a gazdálkodó szervezet szakképzési hozzájárulási kötelezettségét nem tudja gyakorlati képzés szervezésével teljesíteni. A tanuló számára a juttatást nem kell fizetni, a gyakorlati képző a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével.

3.4. Szakképzési hozzájárulás elszámolása, visszatérítése

A szakképzési hozzájárulást az *Szht.* 5.§ szerinti gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét csökkentheti az alapszokottó tétellel (alapszokottó tétel: az (480 000,- Ft/fő/év) és szakképesítéshez tartozó szakképesítésenkénti súlyszorzó szorzata)

A szakképzési hozzájárulást a tanulószervező szerinti gyakorlati képzés szervezésével teljesítő szakképzési hozzájárulásra kötelezett a kötelezettsége mértékét meghatározott alapszokottó alapján számított összeggel (továbbiakban: **kiegészítő csökkentő tétel**) is csökkentheti az alábbiak szerint:

- **beruházási csökkentő tétellel** az aktiválás évében, ha kizárólag a gyakorlati képzés folytatásához szükséges beruházást hajt végre (éves elszámolásban vehető igénybe)
- Az a *Szht.* 2.§.(1) bekezdés a) - g) pontban nevesített hozzájárulásra kötelezett
 - **oktatói kiegészítő csökkentő tétellel**, ha kis-, és középvállalkozásnak minősül

- **tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel**, ha a hozzájárulásra kötelezett a gyakorlati képzést kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben végzi, a 9. évfolyamon tanműhelyben oktatott tanuló szerződéses tanulók tekintetében.

Abban az esetben, ha a gyakorlati képzőhely **tanuló szerződéssel és/vagy felsőoktatási duális képzésben kötött megállapodással és együttműködési megállapodással** is rendelkezik - az egyéb szerv, szervezet kivételével - az állami normatív támogatás elszámolása és visszaigénylése tekintetében az alábbiak szerint járhat el:

Az a Szht. 2.§. (1) bekezdés a) - g) pontjában nevesített hozzájárulásra kötelezett, aki a **bruttó kötelezettségét** részben vagy egészben a **tanuló szerződés, vagy felsőoktatási duális képzés keretében** szervezett gyakorlati képzéssel teljesíti, és az alap- és kiegészítő csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét,

- **kis- és középvállalkozásnak** minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a **bruttó kötelezettség mértékét meghaladó teljes összeget**,
- **nem kis- és középvállalkozásnak** minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a bruttó kötelezettség mértékét **meghaladó összeget, de legfeljebb a** tanuló szerződés és a felsőoktatási duális képzés alapján számolt **alapszökkentő tételt**

az állami adóhatóságtól **visszaigényelheti**.

Abban az esetben, ha a fenn meghatározott gyakorlati képzőnél - egyéb szervezet kivételével - (szakképzési hozzájárulásra kötelezettnél) **csak együttműködési megállapodással, vagy gyakorlatigényes alapképzési szakon folyó képzés keretében** van gyakorlaton tanuló, hallgató úgy a havi, éves bruttó kötelezettséget **nulláig** lehet csökkenteni. **Teljesítési megbízotti elszámolása I-II**

I. Abban az esetben, ha a hozzájárulásra kötelezett, csak részben rendelkezik Szt.-ben meghatározott és a tanuló szerződésben rögzített gyakorlati képzéshez szükséges feltételekkel átirányíthatja a tanuló szerződéses tanuló ját és megállapodást köthet egy másik gyakorlati képzésre jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel, (teljesítési megbízott) akihez gyakorlati képzésre átirányíthatja a tanuló szerződéses tanuló ját. . Az **átirányítás időtartama** a tanuló szerződésben meghatározott gyakorlati képzési idő legfeljebb **50%-a** lehet, azzal, hogy a **teljesítési megbízott** a gyakorlati képzéssel kapcsolatos költségei fedezetére díjat jogosult felszámítani a hozzájárulásra kötelezettel szemben. A teljesítési megbízott az általa végzett gyakorlati képzésre vonatkozóan nem érvényesítheti az alap- és kiegészítő csökkentő tételt.

II. A befejező évfolyamos tanuló esetében, kizárólag szakmai vizsgára való felkészítés céljából a teljes gyakorlati képzési idő **5%-ban kiegészítő képzésre** a tanuló átirányítható a szakképző iskolába. Az **5%-os átirányítás** esetén a **teljesítési megbízottat** a gyakorlati

képzési normatíva arányos része illeti meg, de ezt a hozzájárulásra kötelezett által a tanulónak fizetett juttatás összegével és annak járulékaival csökkentett normatívából kell számítani.

Előleg fizetés és az éves elszámolás határideje

A hozzájárulási kötelezettség éves bevallásának határideje: **tárgyévet követő év január 12.**

Az előleg összegét havonta, elektronikus úton kell a NAV felé

- bevallani (1808-as bevallásban) és
- megfizetni, illetve bizonyos feltételek mellett visszaigényelni
- **a tárgyhót követő hónap 12. napjáig**

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a **tárgyévet követő év január 12. napjáig** kell befizetni vagy a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

Számlaszám: NAV Szakképzési hozzájárulás beszedési számla 10032000-06056061 adónem kód: 182

A bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségnek az Szht. által nem szabályozott kérdéseiben és a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az **Art.** rendelkezéseit kell alkalmazni.

Visszaigénylés vagy átvezetés más adónemre a 1817-es „Átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” nyomtatványon lehetséges. Visszaigénylés, kiutalás legkorábban a bevallás esedékességének napjától lehetséges (előlegnél, elszámolási különbözetnél is)

Nulla értékű bevallás is szükséges, megoldás bevallást helyettesítő nyilatkozat (NY).

A kettős könyvvitelt vezető, **egészségügyi szolgáltató** vagy a **közhasznú nonprofit** társaság a fizetendő szakképzési hozzájárulás alapjának a meghatározásához szükséges, az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig az árbevétele összetételének alakulásában bekövetkezett - az éves bevallásában figyelembe nem vett - változása esetén a szakképzési hozzájárulás különbözetét az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig a társasági adóról készítendő bevallásában vallja be, fizeti meg vagy igényli vissza

Az **EVA hatálya alá tartozó** adóalany szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján, vagy a tanulóval kötött tanulószerveződés alapján közreműködik szakképző iskolai tanuló gyakorlati képzésében, szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettségük összegét csökkenthetik tanulónként havonta a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5%-ával (4 140 Ft), azonban legfeljebb addig, hogy a fizetési kötelezettség nulla legyen. Az adóalany a szakképzési hozzájárulást (kivéve az adóév utolsó negyedévére megállapított szakképzési hozzájárulást) a 843. számú eva bevallásban vallja be és a negyedévet követő hónap 12. napjáig, az adóév utolsó negyedévére megállapított szakképzési hozzájárulást az EVA megfizetésére előírt határidőig fizeti meg.

Az **átalányadózó** hozzájárulásra kötelezettek nincs az Szt. szerinti elszámolási és bevallási kötelezettsége, fizetési kötelezettségét az átalányadó fizetésével teljesíti, **nem illeti meg a visszatérítés** az általa szervezett gyakorlati képzéssel összefüggésben.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló *2012. évi CXLVII. törvény [Katr.] 21. § (2) bekezdés c) pontja* kimondja, hogy a **KIVA** alanya mentesül a szakképzési hozzájárulás bevallása és megfizetése alól. A Katv. szerinti kisvállalati adóalanyok esetében tekintettel arra, hogy szakképzési hozzájárulási kötelezettség nincs, a kötelezettség gyakorlati képzéssel történő teljesítése sem értelmezhető. Következésképpen, amennyiben az érintett adóalanyi kör kisvállalati adóalanyként mégis folytat gyakorlati képzést együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján, akkor **nem tarthat igényt** a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő **normatív csökkentő tételre**, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy része **visszaigénylésére**, hiszen a nem létező kötelezettséggel szemben kisvállalati adóalanyként nem keletkezhet az említett csökkentő tétel alkalmazására, vagy visszaigénylésre vonatkozó jogosultság sem.

A **KATA** alanyai a tételes adó megfizetésével nem mentesülnek a kisadózónak nem minősülő személyek részére juttatott jövedelmek után teljesítendő szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól. A KATA adóalanyának tehát a szakképzési hozzájárulással szemben elszámolási és visszaigénylési lehetősége van.

3.5. Egyéb szervek, szervezetekre vonatkozó szabályozás

Tanulószerveződést az a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy – a *Szt. 43.§ (2) bekezdésben* meghatározott – egyéb olyan szerv, szervezet (a továbbiakban együtt: gyakorlati képzést szervező szervezet) köthet, amely a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartásában (bevezető ellenőrzés megléte) szerepel.

Az Szt. szerinti egyéb szervek csak akkor válnak a szakképzési hozzájárulás alanyává, ha bejelentik az állami adóhatóságnak, hogy szakképző iskolai tanulók tanulószerveződésen, együttműködési megállapodáson alapuló gyakorlati képzését folytatják.

Az **egyéb szervezetek** (pl.: kórház) tekintetében a szakképzési hozzájárulási törvény folyamatosan lehetőséget biztosít a **bejelentés megtételéhez**. Az egyéb szervek a bejelentést az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványán teheti meg. A gyakorlati képzési **normatíva igénybevétele** a bejelentés teljesítését követő hónap első napjától lehetséges. Ettől a naptól van lehetősége az egyéb szervezetnek az általa tanulószerveződés és együttműködési megállapodás keretében folytatott gyakorlati képzési normatíva visszaigénylésére.

Fő szabály szerint az egyéb szervezetek a Szt.-ben meghatározott ágazatokban (Szt. 43.§ (2)) tanulószerveződéses tanulók gyakorlati képzésével összefüggésben az **alapszökkentő és a beruházási kiegészítő csökkentő tételt** érvényesíthetik.

Továbbá az egyéb szervezetek a Szt-ben **meghatározott ágazatokban együttműködési megállapodás** során is érvényesíthetik a gyakorlati képzési normatívát.

Kivételt képeznek azok az Szt. szerinti egyéb szervezetek, amelyek az agrárpolitikáért, az erdőgazdálkodásért, az élelmiszeriparért, a halgazdálkodásért, a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekre történő felkészítés keretében végzett gyakorlati képzés szervezésével teljesítik a hozzájárulási kötelezettségüket. Az említett egyéb szervek az alapszabály 100%-ával csökkenthetik bruttó kötelezettségüket.

Az egyéb szervek, szervezetek bruttó szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nulla, így az előzőek szerint megállapított csökkentő tételek egyben a visszaigényelhető összeget is jelentik.

Bejelentkezési nyomtatványok:

- 18T201 egyházi jogi személy
- 18T201CSZ alapítvány, egyesület vagy ezek fenntartása alatt működő intézmények részére
- 18T201TSZ költségvetési intézmények (pl.: kórház) részére

Elszámolás

A hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulás alapját és az éves bruttó kötelezettségét, a csökkentő tételek és a levonás éves összegét, valamint a különbözetként mutatkozó éves nettó kötelezettségét maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyévet követő év január 12. napjáig az állami adóhatóságnak, illetve ekkor nyílik meg a visszaigénylés lehetősége is.

A hozzájárulásra kötelezett az év 1–11. hónapjára vonatkozóan havi előleg bevallás benyújtásának határnapja **tárgyhót követő hó 12. napja**, a **1808** nyomtatványon.

Az előleg összegét havonta a hozzájárulásra kötelezett maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a **tárgyhót követő hónap 12. napjáig** az állami adóhatóság által vezetett számlára, vagy visszaigényli a kiszámított összeget.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a **tárgyévet követő év január 12. napjáig** kell befizetni vagy a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

4. TELJES KÖRŰ ADMINISZTRÁCIÓS ISMERETEK

Időkeret: 4 óra

Cél

A részt vevők ismerjék meg a tanulói juttatások átadásának adminisztrálását, képzés költségeinek, normatíva elszámolás, gyakorlati képzés szervezésével kapcsolatos adminisztratív teendőket.

Ismeretanyag

4.1. A tanulói juttatások átadásának adminisztrálása

Tanulószerződés esetén:

Tanulószerződés alapján pénzbeli juttatás átadásának dokumentumai:

- tanuló által aláírással igazolt bérszámfejtő lap vagy bérjegyzék, vagy tájékoztató levél vagy számfejtő lap arról, hogy átvette a tájékoztatót a havi pénzbeli juttatásáról (2 példányban, melyből egy a tanuló példánya, a másik a gyakorlati képző példánya)
- A tanuló pénzbeli juttatását banki átutalással vagy fizetési számlára történő befizetéssel lehet teljesíteni, melynek kifizetést igazoló dokumentuma a bankszámla kivonat vagy befizetési bizonylat.

Együttműködési megállapodás esetén:

- pénzbeli juttatásról bérszámfejtő lap
- készpénz kifizetés esetén bérszámfejtő lapon aláírással igazolja az átvételt vagy kiadási pénztár bizonylat
- banki átutalás esetén bankszámlakivonattal lehet igazolni a kifizetést

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben megillető juttatások adminisztrálása

- **kedvezményes étkeztetés** átadását aláírással dokumentálni kell. Utalvány esetén átvételi elismervényt kell aláíratni a tanulóval, vagy ha a bérszámfejtő lapján fel van tüntetve, akkor szintén aláírásával igazolja, hogy megkapta.
A vendéglátó egységben akár önköltségi áron is részesülhet kedvezményes étkeztetésben, melyet szintén aláírással igazol. (a gyakorlati képző bevételként bevételezi számlát ír a tanulónak, mely után az áfá-t meg kell fizetnie)
- **útköltség-térítés:** Amennyiben a jogszabály előírja, az útköltségről a tanulónak számlát kell kérnie és ennek alapján a gyakorlati képző megtéríti a költséget.

- **tisztálkodási eszköz:** számla (szappan, kéztisztító krém)
- **munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha):** munkaruha nyilvántartást kell vezetni és az átvételi elismervényen a tanuló aláírásával igazolja az átvételt.
- **kötelező juttatások:** amennyiben a gyakorlati képzést szervező átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezi meg a gyakorlati képzést, napi háromszori - térítési díj nélküli - étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót. A képző nevére szóló számlán a tanuló nevét fel kell tüntetni.

A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások **is adhatók**. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti. Adminisztrációja: Bérlap, átadás-átvételt igazoló elismervény aláírással igazolva

4.2. A képzés költségeinek, illetve a normatíva elszámolásának adminisztrációs feladatai

A gyakorlati képzést szervező szakképzési hozzájárulásra kötelezett a képzés költségei egy részének fedezetére állami normatív támogatást igényelhet.

Az állami adóhatóság a visszatérítés tekintetében az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: *Air.*) és az *Art.* szerint jár el. **A kapott visszatérítést egyéb bevételként kell elszámolni.**

A gyakorlati képzés során felmerülő egyik legfontosabb adminisztrációs feladata a képzési költségek nyilvántartása.

Képzés költségei:

- a tanulónak adott pénzbeli juttatás és annak járulékai
- a kedvezményes étkeztetés
- munkaruha, védőruha
- tisztálkodási eszközök
- útiköltség térítés
- kötelező felelősségbiztosítás
- adminisztrációs költség,
- üzemorvosi vizsgálatról költsége
- anyag költség
- munkavédelmi oktatás
- oktatói bérköltség
- igénybe vett szolgáltatások

A fent felsorolt gyakorlati képzés költségeit a számviteli törvény és az áfa törvény bizonylatolására vonatkozó előírásainak megfelelő dokumentumok alapján kell nyilvántartani.

Beruházási kiegészítő csökkentő tételt minden gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezett meghatározott feltételek alapján érvényesítheti az aktiválás évében, ha kimondottan a gyakorlati képzéshez szükséges beruházást hajt végre (*Szht. 8.§ (1a) és a) pont*).

Szakmai és vizsga követelményben meghatározott azon eszköz vásárolható, mely a tanulóképzéshez elengedhetetlen és egy éven túl szolgáló eszköz. Bekerülési értéken kell aktiválni. Az aktiválás időpontja számít nem a tényleges kifizetés. A tárgyi eszközről egyedi nyilvántartást kell vezetni. Ide tartozik különösen az állományba vételi dokumentum, állományból való kikerülési dokumentum, selejtezés, átadás-átvétel elismervény, megsemmisítési jegyzőkönyv stb.

A **gyakorlati oktatói kiegészítő csökkentő tétel** igénybevételének alátámasztására szolgáló dokumentum, a gyakorlati oktató munkaszerződése, melyben fel kell tüntetni, hogy gyakorlati oktatói tevékenységet végez a gyakorlati képzőhelyen. A gyakorlati oktatásról az oktatónak a foglalkozási napló vezetése kötelező.

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel igénybevételéhez alátámasztó dokumentuma a kizárólagos képzési célt szolgáló tanműhelyről szóló jogosultság. Adminisztrációs feladata a foglalkozási napló vezetése a normatíva igénybevételéhez figyelembe vehető tanuló szerződéses tanulói létszám megállapítására.

A normatíva elszámolás támogatásként kimutatása a Főkönyvbe, Pénztárkönyvbe.

4.3. A gyakorlati képzés dokumentálása

A gyakorlati képzés dokumentálása jelentős adminisztrációs feladatot, kötelezettséget jelent a gyakorlati képzők számára.

A gyakorlati képzés folytatásával kapcsolatos egyik legfontosabb adminisztratív teendő a **foglalkozási napló** vezetése. A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni.

A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységeket

- tantárgyanként,
- az ezekre fordított időt,
- a tanuló értékelését és
- a tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzés során.

A foglalkozási napló tanügyi dokumentum, amelynek pontos vezetése kötelező. A foglalkoztatási napló bejegyzéseinek összhangban kell lennie egyéb tanügyi dokumentumokkal (iskolai napló, tanulói munkafüzet a gyakorlati foglalkozásokról).

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara gondozásában az OKJ-s szakképesítések évfolyamaira foglalkozási napló ajánlások találhatóak a www.isziir.hu weboldalon (Letölthető dokumentumok/Foglalkozási naplók menüpont).

A foglalkozási naplót a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola felkérése alapján betekintésre rendelkezésre kell bocsátani.

Jelenléti ív vezetése a foglalkozási naplóhoz szorosan kapcsolódik. Pontos vezetése szükséges a tanulói hiányzások követéséhez, a gyakorlati képzés napjainak megállapításához.

A tanuló **rendszeres orvosi alkalmassági vizsgálatáról** a képzési idő alatt a gyakorlati képzés szervezőjének kell gondoskodnia. A vizsgálatot a gyakorlati képzés megkezdése előtt, illetve jogszabályban meghatározott rendszerességgel kötelező elvégezni.

A tanulót a gyakorlati képzést szervezőnek a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva **a munka-, baleset- és a tűzvédelmi naplóban**, írásban kell rögzíteni. (Szt. 35. § (2))

A tanulókat a munkavállalókkal azonos módon el kell látni – a tevékenység jellegének megfelelően előírt – **egyéni védőeszközzel**, és szükség szerint **védőitallal** is.

A pénzügyi (tanuló pénzbeli juttatásának igazolását szolgáló) dokumentumok. A gyakorlati képzést szervező szervezet pénzbeli juttatást köteles fizetni a tanuló részére:

- tanulószereződés alapján, továbbá
- együttműködési megállapodás alapján nappali rendszerű oktatásban a szakképzési évfolyamon megszervezett összefüggő szakmai gyakorlat idejére.

A témáról részletesebben a 2.2.2. pontban.

A gyakorlati képzésen részt vevő tanuló részére a gyakorlati képzés szervezője – a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem térített károk fedezetére – **felelősségbiztosítást** köteles kötni (Szt. 70. § (3)). A tanuló felelősségbiztosítása névre szóló, azt a gazdálkodó szervezet általános – minden dolgozóra kiterjedő - felelősségbiztosításával nem lehet együtt kezelni.